

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ISSN 2411-3271

Наукові записки

Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Серія: Мистецтвознавство

**2' 2016
Випуск 35**

Тернопіль
2016

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

ISSN 2411-3271

The Scientific Issues
of
**Ternopil Volodymyr Hnatiuk
National Pedagogical University**

Specialisation: Art Studies

**2' 2016
Issue 35**

Ternopil
2016

ББК 85
УДК 7.072.2
Н 34

Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство / [за ред. О. С. Смоляка]. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. – № 2 (вип. 35). – 256 с.

*Засновник: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (жовтень 1999 року)
Друкується за рішенням Вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 5 від 29 листопада 2016 року)*

Головний редактор:

Смоляк Олег, доктор мистецтвознавства, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Редакційна колегія:

Станкевич Михайло, доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника).

Урус Наталія, доктор мистецтвознавства, професор (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка).

Біба Отто, доктор габілітований, професор (архів Товариства друзів музики у Відні, Австрія).

Голубець Орест, доктор мистецтвознавства, професор (Львівська національна академія мистецтв).

Випих-Гавронська Анна, доктор габілітований, професор, (Академія імені Яна Длугоша в Ченстохові, Польща).

Кондрацька Людмила, доктор педагогічних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Шперембський Збігнев Єжи, доктор габілітований, професор (Вроцлавський університет, Польща).

Зуляк Іван, доктор історичних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Маркович Марія, кандидат мистецтвознавства, доцент (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Поплавська Наталія, доктор філологічних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Водяний Богдан, кандидат мистецтвознавства, доцент (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Бармак Микола, доктор історичних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Смоляк Павло, кандидат історичних наук, доцент (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Коріненко Павло, доктор історичних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка).

Рецензенти:

Шаповалова Людмила, доктор мистецтвознавства, професор (Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського).

Кіндратюк Богдан, доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника)..

Збірник наукових праць включено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора мистецтвознавства (наказ МОН України від 07. 10. 2015 р. № 1021).

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

Серія KB № 15877-4349Р від 12. 10. 2009 р.

Збірник представлений в загальнодержавному репозитарії "Наукова періодика України"

*Збірник входить до української реферативної бази даних "Українська наукова" (реферативний журнал "Джерело")
Збірник включений до міжнародної наукометричної бази "Index Copernicus"*

У науковому збірнику публікуються статті, що висвітлюють проблеми в галузі музичного і театрального мистецтва, також розглядаються дослідження присвячені візуальним мистецтвам: образотворчому, декоративно-ужитковому, дизайну та архітектурі.

Для студентів, аспірантів, вчителів, викладачів, наукових працівників і тих, хто цікавиться українським та зарубіжним мистецтвом.

Наша адреса: 46027, м. Тернопіль, вул. В. Винниченка, 10, факультет мистецтв, каб. 311.
тел. 098 265 43 82. e-mail: smolyak.te@gmail.com

LBC 85
UDC 7.072.2
H 34

The Scientific Issues of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Specialization: Art Studies / [edited by Smoliak O.S.]. – Ternopil: Publishing Division of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2016. – № 2 (issue 35). – 256 p.

Founder: Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University(October 1999)
Publishing authorised by the decision of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University Academic Board (record № 5, 29 November 2016)

Journal Editor: Smoliak Oleg, Doctor of Art Studies, Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University)

EDITORIAL BOARD

Stankevych Mykhailo, Doctor of Art Studies, Professor (Transcarpathian Vasyl Stefanyk National University).
Ursu Natalia, Doctor of Art Studies, Professor (Kamianets-Podilsk Ivan Ohienko National University).
Biba Otto, Doctor Habilitatus, Professor (Friends of Music Association Archive in Vienna, Austria).
Holubets Orest, Doctor of Art Studies, Professor (Lviv National Art Academy).
Vypykh-Havronksa Anna, Doctor Habilitatus, Professor (Yan Dlugosh Academy in Czestochowa, Poland).
Kondratska Liudmyla, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).
Pscherembsky Zbigniew Yezhy, Doctor Habilitatus, Professor (Wroclaw University, Poland).
Zuliak Ivan, Doctor of History, Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).
Markovych Maria, Candidate of Art Studies, Associate Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).
Poplavsko Natalia, Doctor of Philology, Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).
Vodianyi Bogdan, Candidate of Art Studies, Associate Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).
Barmak Mykola, Doctor of History, Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).
Smoliak Pavlo, Candidate of History, Associate Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).
Korinenko Pavlo, Doctor of History, Professor (Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University).

Reviewers:

Shapovalova Liudmyla, Doctor of Art Studies, Professor (Kharkiv National Kotlyarevsky University of Arts).
Kindratiuk Bogdan, Doctor of Art Studies, Professor (Transcarpathian Vasyl Stefanyk National University).

Edition is included in the list of scientific professional publications of Ukraine which publish the results of scientific research papers for the degree of Candidate or Doctor of Art Studies by the Ministry of Education and Science of Ukraine 07. 10. 2015, № 1021

Certificate of State Registration of the Printed Media KB № 15877-4349P, 12. 10. 2009

The Journal is represented in the State Repository "Journals of Ukraine"

The journal is included in the bulletin database "Scientific Ukrainian studies" (Bulletin "Dzherelo")

The collection is included into the International scientometric base "Index Copernicus"

The journal contains articles dedicated to the problems of music and theatre, as well as visual arts research: painting, fine arts, design and architecture.

For students, postgraduate students, teachers, researchers and those interested in Ukrainian and foreign art.

Editorial office address: 46027, Ternopil, 10 V. Vynnychenko street, Art Department, room. 311.
Tel. 098 265 43 82. e-mail: smolyak.te@gmail.com

© Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2016

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

УДК 78.041/049

Вікторія Драганчук

АРХЕТИП МОЙСЕЯ У МУЗИЧНОМУ ДИСКУРСІ: НАЦІОНАЛЬНЕ В РЕФЛЕКСІЯХ УНІВЕРСАЛІЗМУ ІВАНА ФРАНКА

У статті проаналізовано відображення українського національного *Ego* у музичному дискурсі крізь призму універсалізму І. Франка. Досліджено інтерпретацію архетипу Мойсея С. Людкевичем і М. Скориком. Укладено висновки про творення універсального, “цілого чоловіка” в музичній франкіані.

Ключові слова: музичний дискурс, національне *Ego*, універсалізм, музична франкіана, архетип.

Виктория Драганчук

АРХЕТИП МОЙСЕЯ В МУЗЫКАЛЬНОМ ДИСКУРСЕ: НАЦИОНАЛЬНОЕ В РЕФЛЕКСИЯХ УНИВЕРСАЛИЗМА ИВАНА ФРАНКО

В статье проанализировано отображение украинского национального Эго в музыкальном дискурсе сквозь призму универсализма И. Франко. Исследовано интерпретацию архетипа Моисея С. Людкевичем и М. Скориком. Заключено выводы о создании универсального, “целого человека” в музыкальной франкисане.

Ключевые слова: музыкальный дискурс, национальное Эго, универсализм, музыкальная франкисана, архетип.

Viktoria Drahanchuk

THE MOSES ARCHETYPES IN A MUSICAL DISCOURSE: THE NATIONAL IN REFLECTIONS OF IVAN FRANKO'S UNIVERSALISM

The theme of this study marks the problem of national *Ego* reflected in the musical discourse, the implementation of archetypal images and motifs in cultural artefacts. Why the category of “universalism” taken out as a key to understanding the philosophy of I. Franko’s works? What universalism by “giant spirit” as well as contemporary the art continuum is able to penetrate deep into the essence Franko’s words, to reflect the main ideas of the poet-philosopher? After all, what ideas are emphasized and which remain a mystery for future generations? The need to find the answers to these questions is determine the relevance of the topic.

One of the specific features of I. Franko’s philosophy is universalism, which is manifested in

the diversity of its scientific, artistic and critical work. Franko is the developer of the idea of macro- and microcosm unity, spiritual and material, scholar and lexicographer, author of about three thousand works in various fields of knowledge, one of the main founders of the Ukrainian language and scientific theory and practice of intercultural communication. He was the “Renaissance” titanium, archetypal “Doctor universalis”.

The Moses-prophet image has a musical history in Western culture. It's oratorio “Israel in Egypt” by G. F. Handel, opera “Moses in Egypt” by J. Rossini, musical drama “Moses and Aaron” by A. Schonberg and others. Symphonic poem and monologue for tenor and orchestra by S. Lyudkevych, “Prologue” to the poem for orchestra and chorus by M. Antonovych and opera “Moses” by M. Skoryk are in Ukrainian music.

In the symphonic poem by S. Lyudkevych the Moses image-archetype is manifested two national mental traits, cardiocentral and strong-willed, through the opposition of subjective and objective, Moses's philosophical monologues and forceful, heroic overcoming of how people move.

Philosophical opera “Moses” by M. Skoryk is a landmark work of composer. The most famous is the Prologue in which we see a continuing to Shevchenko's testament to will.

The composer reinterprets the Moses image. Prophet archetype differentiated into two different of their mental values images-archetypes.

Moses is Prophet. He is the prophet of the Jewish people, who doubts master, who betrays his own people, but he leads his people to the Promised Land, that is, to “complete” nation. In the opera, defined as “opera-parable” (L. Kyyanovska), the Prophet Moses image-archetype depicted by using the motifs system and vivid monologues.

Poet is a prophet too. He expresses the national idea and as a visionary predicts the process of national creation. Significantly, the Poet is voiced by famous prologue “My people...” that accompanies the choir, which is still reminiscent of the crowd. In the epilogue Poet repeats keywords “...But the time will come...” with personalized representatives of the formed nation. Thus, in the opera composer gives special mission to Poet. The prologue, which delivers a Poet, is begins from the “shackled shackles” leitmotif, in the epilogue this thematic education (second ascending sequence with chromatic passages) is remain only some shape. Shackles broken and the Poet proves it.

Key words: musical discourse, national ego, universalism, music frankiana, archetype.

Тема даного дослідження маркує проблему відображення національного Его у музичному дискурсі, втілення в артефактах культури архетипних образів і мотивів. Чому саме категорія “універсалізму” винесена як ключова у розумінні філософії творчості І. Франка? У чому універсалізм “велета духу”, а також наскільки сучасний мистецький континуум здатен проникнути у глибину сутність Франкового слова, відобразити головні ідеї поета-мислителя? Зрештою, які саме ідеї акцентуються, а які лишаються загадкою для наступних поколінь? Потреба знайти відповіді на ці питання визначає актуальність даної теми.

Аналіз спадщини І. Франка крізь призму музичного відображення здійснений у чималій низці досліджень, серед яких вже класичні праці С. Людкевича [7], М. Загайкевич [2] та ін. У контексті сучасного погляду на втілення візій поета в музиці вирізнилося працю А. Терещенко [9] та ін. Головна теза даної статті, пов'язана з архетипом Мойсея, потребувала вивчення ідей Л. Кияновської, яка виявляє специфіку трактування образу І. Франком, С. Людкевичем та М. Скориком [3; 6], присвячує окремі сторінки монографії про М. Скорика осмисленню Франкових посилів в одноіменній опері [4], а також визначає твір як один із найяскравіших взірців егалітаризму¹ в українській музиці [5]. Натомість у представленаому дослідженні

¹ Л. Кияновська пропонує для музикознавчого використання термін “егалітаризм” (від французького слова égalité – рівність), стверджуючи, що “егалітарна естетика знаходить золоту середину між різними крайностями і, не втрачаючи професійності і глибини, проектується на “середнього” реципієнта... Із постмодерним світоглядом її споріднює... відкритість до численних алюзій культури минулого, розширення лексичного запасу... багаторівневість змістовних пластів... Проте у постмодерні та егалітаризмі це прагнення має різне емоційне забарвлення: з бажанням піднятись понад минулим у постмодерністів, і позбавлене нігілізму, епатажності та перенасиченості “чужим словом”, у чому нерідко звинувачують постмодерн, в “егалітаристів”, у яких, що найголовніше, звернення до традицій й історії виступає засобом захисту фундаментальних цінностей” [5, с. 381].

здійснюється спроба аналізу музичної інтерпретації образу Мойсея як архетипного для філософії *універсалізму*, яку вбачаємо у творчості І. Франка і яка проектується на українське національне мислення.

Мета статті – виявити риси *універсалізму* мислення у творчості І. Франка та її музичній інтерпретації на прикладі образу Мойсея.

Аналізуючи творчість І. Франка, приходимо до думки, що однією із питомих рис філософії вченого-митця є *універсалізм*, який проявився у всьому розмаїтті його наукової, художньої і критичної творчості. Розробник ідеї про єдність макро- та мікрокосмосу, духовного та матеріального, вчений-енциклопедист, автор близько трьох тисяч праць у різних галузях знання, один із головних фундаторів української наукової мови та теорії і практики міжкультурної комунікації, І. Франко став “ренесансним” титаном, архетипним “*Doctor universalis*” [10], а завдяки свободі думки та сміливості мріяти ідентифікували образ як “новоєвропейську людину фаустівського типу” [10]. Поєднує ідеї *універсального духовно-релігійного синтезу* стародавньої індійської та християнської думки (дисертація “*Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський духовний роман і його літературна історія*”, захищена у Віденському університеті), української первинної релігійності (“*Захар Беркут*”) та зовнішнього “атеїзму”. Останній, насправді, став лише полум’яним відгуком на церковний догматизм, трактування Бога як “самодержця” і прагненням Божественного духу, світла і свободи (“*Ex nihilo¹. Монолог атеїста*”, 1885). Це, зокрема, висловлюється у таких рядках: “...пригадаємо золоте слово Лессінга – “*der Buchstabe ist nicht der Geist und die Bibel ist nicht die Religion*”... Джерело релігії єсть дух, чуття, а се єсть таке поле, куди ніяка критика не важиться пробиратися” (“*Потопа світу*” [16]). Показово, що у юнацькому “*Монологі атеїста*” поет писав “*не Мойсей я*”, а у вершинній поемі 1905 року, створеній “на висоті” життєвого досвіду, ідентифікував себе з українським *Мойсеєм*, і це стало катарсисом духовно-релігійної візії митця-мислителя.

У змальованій *універсальній* картині яскраво вирізняється національне спрямування Франкової позиції. Як і Шевченко у “садку вишневому”, “садку-райку”, Франко бачить рай на рідній землі: “Мій раю зелений, / Мир-зіллям маєний...” (1880). Освідченням звучать слова вірша “*Моя любов*”, присвяченого Україні: “Вона так гарна, сяє так / Святою, чистою красою, / І на лиці яріє знак / Любові, щирості, спокою” (1880). З погляду дослідження національного Его основою *універсалізму* Франка є багатошаровий *універсалізм мислення* – *українського, західноєвропейського і світового* водночас, що суттєво посилює у ментальному Его вченого-митця характерно-західний логічний компонент, якого так бракує українській ментальності, не позбавляючи при цьому українського етичного первня. Розглядаючи національне крізь призму *універсального*, Франко і у творчості, і власним життям витворив *образ-архетип українського Мойсея – національного провідника універсального духовно-релігійного типу*, ставши у ряд поетів, котрі на складних відтінках української історії силою слова та волі замінили національних вождів, реалізувавши синкретичний архетип філософа-воїна. Франко-митець продовжує лінію українського кордоцентризму на основі *універсального новонаукового погляду*: “...І тут, у власному нутрі, / ми віднайшли все те, що, бачилось, / утратили в зовнішньому околі... / ми вічність носимо в душі...” (“*Мамо-природо!*”), а водночас – на основі *універсальних образів-архетипів* світових релігій. Наприклад, у вірші “*Поклін тобі, Буддо!*” (1896) продовжує ідею Сковороди про переборення пристрастей у власному Серці, а маніфестом кордоцентризму став вірш “*Каїн формує релігію любові*”: “Чуття, любов! Так ми ж їх маєм в собі! / Могучий зарід їх у кождім серці / Живе, лиш виплекатъ, зростить його – / I розів'єсь! Значить, і джерело / Життя ми маєм в собі, і не треба / Нам в рай тиснутись, щоб його дістати! / ...Несу ту мудрість, / Котра поможе вам його здобути, / У власних серцях рай новий створити!” (“*Смерть Каїна*”, 1889).

Кордоцентричне світовідчуття пронизує мініатюру “*Серцем молився Мойсей...*” (1897): “Серцем молився Мойсей і скорботою духа цілого; / І говорив йому Бог: “Що так до мене кричиш? / Хоч ти заціпив уста так, що й слова вони не говорять, / Але я чую аж тут, як твоє

¹ “З нічого”.

серце кричить". А сповнений *вольового* натхнення, Франко-Мойсей мріє вивести свій народ з імперського полону: "О, якби пісню вдати палку, вітхненну, / Що міліони порива з собою, / Окрилює, веде на путь спасенну!" ("Мойсей", 1905). Розуміючи неготовність "знесилених журбою" сучасників до таких подій, поет заповідає "галицькій молодежі" здобувати знання, гартувати волю, виробляти у собі "серйозних, свідомих і статечних мужів, повних любові до свого народу, в здібних виявляти ту любов не потоками шумних фраз, а невтомною, тихою працею" [13]. А відтак – і подає візю майбутнього українського народу: "Та прийде час, і ти огнистим видом / Засяєш у народів вольних колі...".

З яких позицій будемо підходити до осмислення архетипу в *музичному* дискурсі? Очевидно, варто за взірець поставити Франкову «чуттєву етику»: "Поезія єсть винайдення іскри божества в дійствительності" [14, с. 399], а життя є припливом животворящого духу і предметом поезії "доти, доки тліє в нім іскра божества" [14, с. 398]. У 1898 році в "Літературно-науковому віснику" І. Франко опублікував трактат "Із секретів поетичної творчості", що випередив основні дослідження З. Фройда і К. Г. Юнга у цій сфері¹. Обґрунтовуючи роль *свідомості* й "нижчої *свідомості*" у процесі поетичної творчості, автор порівнює вплив поезії, музики та мальства та стверджує, що враження, викликані музикою, є безмірно багатими, інтенсивнішими й сильнішими від вражень, створених поезією, але, водночас, і більш загальними. Натомість, оскільки поезія володіє витонченішими інструментами впливу, це мистецтво здатне "розворушити" наші вищі духовні сили, з інтелектом включно, викликати образи виразніші, яскравіші і тривкіші [11; 14, с. 290–291]. Визначає основною рисою архетипу поета еруптивність його "нижньої *свідомості*", що означає здатність підіймати витіснені враження у зону "верхньої *свідомості*". Цілісність композиції твору забезпечується діяльністю розуму, тому "у найбільших велетнів людського слова еруптивні сили вітхнення гармонійно поєднуються з холодною силою обмірковування" [11]. Відтак, і критика, на думку Франка, повинна бути *естетичною* (а не керуватися соціальними, політичними, релігійними чи іншими баченнями критика), належати до психології та послуговуватися її методами.

Отож, які інтенції ментальної матриці І. Франка в музичному вираженні формують національну візію України? Які наші вищі духовні сили, що "розворушує" митець, стають інтенсивнішими і сильнішими? І. Франко закликав "...для України жити" у вірші "Не пора, не пора", інтерпретованому Д. Січинським, та висловив переконання "Ожисмо, брати, ожиєм...", що прозвучало у М. Колесси. Показав майбутню країну – це "країна свята", "де братерство, і згода, й любов", – очевидно, це і є Земля обітovanа, куди веде Франко-Мойсей. Ідею воскресіння соборної України висловив у поезії "Розвивайся ти, високий дубе...", яку використав В. Камінський у кантаті "Благодатна пора наступає". Революційно-національні ідеї пройшли також через твори, що стали гімнами – "Вічний революціонер" М. Лисенка та С. Людкевича, симфонічні поеми "Каменярі" С. Людкевича та "Пам'яті Каменяра" В. Камінського, балет "Каменярі" та оперу "Мойсей" М. Скорика. Це ідея братерства мільйонів, сформована на *національному* ґрунті, що теоретично обґрунтував сам Франко: "Все, що йде поза рами нації, се або фарисейство людей, що інтернаціональними ідеалами раді би прикрити свої змагання до панування одної нації над другою, або хворобливий синтетичний фантастів, що раді би широкими "всесвітськими" фразами покрити своє духовне відчуження від рідної нації"² [15, с. 284]. Тому, очевидно, Франкове "мільйони чекають щасливої зміни..." є національним відгуком на "Оду до радості" Ф. Шиллера, а його втілення у кантаті з симфонічним оркестром В. Камінського сягає бетховенського розмаху.

Зрештою, І. Франко у вершинній поемі "Мойсей" (1905) впевнено передрік вихід

¹ Ця новаторська праця на два роки випередила перший ґрунтовний трактат австрійського співвітчизника, докторанта того ж Віденського університету З. Фройда "Глумачення снів" (1900), більше як на десять – "Леонардо да Вінчі..." (1910) та майже двадцять років згодом з'явилися знамениті "Лекції до вступу в психоаналіз" (1916–1917).

² Разом із тим, Франко рішуче засуджує "пустопорожній" патріотизм, як, наприклад, у відомому "Ти, брате, любиш Русь...", а устами України каже Поетові, котрого звинуватили у нелюбові до Батьківщини: "Наплюй! Я, синку, ліпше знаю / Всю ту патріотичну зграю / Й ціну її любовних фраз".

України з імперського (“єгипетського”) полону, про що писала і Леся Українка: “Коли скінчиться той полон великий, / що нас зайняв в землі обітованій? / І доки рідний край Єгиптом буде? / Коли загине новий Вавілон?” (“І ти колись боролась, мов Ізраїль, Україно моя!..”). При цьому об’єктивно критично показав ментальну сутність українського “народу-юрби” (О. Забужко [1]) та реальну картину України – її національні хиби, хвороби української ментальності, а відтак – і трагічну історію, здійснивши це на прикладі старозавітної історії. Франко не тільки передбачає майбутнє, тобто відповідає на питання “як буде?”, але й, як той Мойсей, вказує шлях до цього майбутнього, тобто дає відповідь на питання “як цього досягти?”. Це подається крізь призму головного шляху – “витворення нації з етнічної маси українців” (Д. Павличко [12, с. 5]), з “недо-народу”, “юрби” (О. Забужко) [1, с. 120].

Образ пророка має музичну історію у західноєвропейській культурі – це ораторія “Ізраїль в Єгипті” Г. Ф. Генделя, опера “Мойсей в Єгипті” Дж. Россіні, музична драма “Мойсей і Аарон” А. Шенберга та ін. В українській музиці – симфонічна поема та монолог тенора з оркестром С. Людкевича, “Пролог” до поеми для симфонічного оркестру і хору М. Антоновича та опера “Мойсей” М. Скорика. Розглянемо дві музичні інтерпретаційні версії “Мойсея”.

У симфонічній поемі С. Людкевича в образі-архетипі Мойсея проявляються дві національно-ментальні грані – кордоцентрична та вольова – через протиставлення суб’єктивного і об’єктивного, філософських монологів Мойсея та вольового, героїчного подолання, яким йде народ. Перша виражається сольними речитативами, “блукаючою” мелодикою, що асоціюється з сумнівами та самотніми роздумами Мойсея, друга – філософсько-споглядальною “динамічною статикою” [6, с. 116]. Показово, що початкові сумніви Мойсея змінюються вольовим, активним тематизмом, чим композитор показує силу волі і віру у здійснення мети, яка, у свою чергу, зображується стрімкими злетами струнних у високий регістр, де патетичні вигуки рекламиують труби. В музиці поеми воля і мрія перемагають…

У творчості С. Людкевича послідовно втілюється динаміка національного ментального архетипу Чоловіка від образів поривчастого, сповненого наслаги Вічного революціонера і трударя Каменяра, через складну долю Наймита до Мойсея. Ця динаміка свідчить про пошуки ментального ідеалу, який бачиться у поєднанні обох ментальних граней, який включає філософське осмислення місії Пророка.

Високофілософська опера “Мойсей” – етапний твір для композитора. Імперативом для М. Скорика, за словами Л. Кияновської, була мрія батька про написання музичного “Мойсея” і їхній “спільній гарт у сибірському засланні” [4, с. 496]. Тому у пресі після прем’єри (2002) з’явилися заголовки “Написати “Мойсей” Скорику підказав батько, а поставити допоміг Папа Римський” [8], оскільки вперше в історії України світський проект (на прохання директора театру Т. Едера) був профінансований Ватиканом.

Найбільш відомий Пролог, в якому вбачаємо продовження Шевченкового заповіту до волі, написаний Франком вже “постфактум”, коли поема виходила друком і всі інтенції автора були начебто втілені. Та не всі... Лишилася головна – національна, яку поет бачив на прикладі біблійної історії і про яку сказав опосередковано. Але, силою випадку, автор таки висловився про “будуще” свого народу, виголосив свій монолог Мойсея. Відомо, що його поява була інспірована... незаповненістю декількох сторінок у вже готовій книзі, і видавець К. Беднарський попросив автора написати невелику передмову. Поет написав її після того ж дня, за одну ніч 19–20 липня 1905 року [12, с. 5–6].

Пасіонарність теми викликала хвилювання поетичні. Так постало звернення до “Народе мій, замучений, розбитий...”, що зумовило алюзію до Кулішевого “Народе без пуття, без честі і поваги” та Франкового “О, Мамо! Бідна Ти, бездітна й гола!” з “Великих роковин”, – але, на відміну від попередника, іскрою запалило таке бажане “покотиш Чорним морем гомін волі...”.

У прологі поет показує реальний стан речей у національній ментальності – надмірну кордоцентричність, що стає хворобою і призводить до меншовартості, а також “шлях виховання” цього “недо-народу” у повноцінну націю, який лежить через активізацію ментального воле-первня. Д. Павличко у передмові до видання поеми пише, що у прологі “змагаються дві протилежні думки” про українську націю. Перша – про приниженну і хвору,

друга – про повсталу та титанічну [12, с. 10]. Додамо, що ці дві думки – ніби два різних народи – “юрба” і “нація”, а шлях *витворення* нації із юрби лежить через поему – біблійний шлях у чотири десятки років, який в українській історії розтягнувся на чотири сотні. Опера відобразила ідею поеми крізь призму мислення ХХІ століття, об’єднавши в собі “високе” і “низьке”, духовні поривання та травестійність, крізь естетичну платформу, яку Л. Кияновська визначила як “егалітаризм”, а саму оперу – як один із найяскравіших взірців цього напрямку в українській музиці [5].

Яким є *шлях до Землі обітованої, тобто до самодостатності власного національного Ego?* Франко показує його як драматичний шлях перебуваючого у сумнівах Месії та його “недонароду”, який характеризується лейтмотивом “скутих кайданів”. М. Скорик трактує цей шлях з погляду сучасної особистості з її прагненнями, амбіціями і життєвими реаліями: “Розуміння найвищої ідеї “служіння Богові” в музиці опери подається не ідеалізовано, а наче крізь збільшувальне скло гіперінтенсивного звукового середовища сучасності, його суперечностей, а водночас нездоланного прагнення, притаманного кожному, в чий душі живе іскра Божа, знайти свій єдиний і неповторний шлях до істини, яким би крутим чи ілюзорним він не видавався” [5, с. 385].

Композитор переосмислює образ Мойсея. Втілений Франком у традиціях пізньоромантичного богошукацтва, образ-архетип Пророка в опері диференціюється на два сутнісно різні, за їх ментальним значенням, образи-архетипи.

Пророком є Мойсей – пророк гебреїського народу, якого оволодівають сумніви, якого зраджує власний народ, але який веде його до Землі обітованої, – до “повноцінної” нації. В опері, визначеній як “опера-притча” (Л. Кияновська), образ-архетип Пророка Мойсея змальовується як системою лейтмотивів, в яких відображаються почуття любові і співчуття до народу, сумнівів, відчаю, пророцтв Мойсея та інших, так і яскравими монологами – “Ви ухвалили печать наложить на яzik мій, на душу” з наступною сценою (у першій дії, другій картині), “Обгорнула мене самота” на основі особливо проникливого тематизму (у другій дії, третьій картині), “Пощо мучиш мене” у сцені з Йохаведою (друга дія, четверта картина), а також узагальнено у балетній сцені (п’ята картина), коли після сумнівів Мойсея “Горе моїй недолі... одурив мене Єгова!” та оголошення волі Єгови грім, буря й вітер поривають Мойсея.

Пророком є й Поет, котрий висловлює національну ідею, котрий, як провідець, передрікає та ніби спостерігає за процесом творення цієї нації. Показово, що саме Поет озвучує знаменитий пролог “Народе мій...”, який супроводжує хор, котрий дійсно поки нагадує юрбу. Більше того – в епілозі Поет повторює ключові слова “Та прийде час...” вже не з узагальненим народом, а з *витвореним цілим*, з його персоніфікованими представниками вже *сформованої нації* Лією, Єгому. Таким чином, в опері композитор надає особливої місії Поету, ніби у відомому вислові “Як в нації вождя нема, тоді вожді ї – поети” (Є. Маланюк). Якщо пролог, який виголошує Поет, розпочинається із лейтмотиву “скутих кайданів”, то в епілозі з цього тематичного утворення (висхідні секундові послідовності з хроматичними ходами) лишаються лише окремі обриси. Кайдани розриваються – і це засвідчує Поет. Можливо, саме з пасіонарної жертви, якою став Мойсей, народився не лише народ, можливо, ця смерть дала життя й новому сенсу в образ-архетипі Поета?

“Мойсей” М. Скорика – притча про найграндіознішу постать старозавітної історії та історії власного народу водночас, написана у дусі Франкової “чуттєвої етики”. Це твір, в якому зазвичало пророцтво про “будущє” українське і вершинно втілився український ментальний архетип в образах Пророка та Поета, сповнених вольової рішучості вождя. Синтез Серця і Волі, втілений в універсалізмі образів-архетипів, і є національно-ментальним ідеалом – “лиш хто любить, терпить... / той цілий чоловік”. Архетип пройшов образно-семантичну динаміку: поривчастий, сповнений наснаги “Вічний революціонер” – трудар “Каменяр” – мудрий і вольовий “Мойсей” (але Мойсей не той, що сумнівається, а та вольова частина його сутності, завдяки якій вивів народ із полону).

Таким чином, динамічне творення універсального, “цілого чоловіка” в музичній франкіані здійснювалося у художньому континуумі всієї української музики від 1898–1899,

часу появи перших “революціонерів” С. Людкевича і М. Лисенка, до наших днів, вершиною чого стала опера “Мойсей” М. Скорика. Ця динаміка, інспірована філософським універсалізмом, приводить до витворення цілісного українського ментального архетипу – українського Серця, контролюваного волею та етичним розумом. “Франковими вершинами є його твори, поетичні та прозові збірки, наукові трактати; його низинами – часто глуха стіна нерозуміння сучасників. Останнє вже в минулому. Для нащадків залишилися тільки вершини” [17, с. III]. Вершини, які нам ще годиться здолати і почути їх у музиці…

ЛІТЕРАТУРА

1. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період / Оксана Забужко. – К. : Факт, 2006. – 156 с.
2. Загайкевич М. Музичний світ великого Каменяра / Марія Загайкевич. – К. : Муз. Україна, 1986. – 175 с.
3. Кияновська Л. І. Франко, С. Людкевич, М. Скорик: три погляди на біблійного Мойсея / Любов Кияновська // Вісник Львівського університету. – Серія мист.-во. – Вип. 6. – Л., 2006. – С. 79–88. – Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/faculty/web_kultura/Visnyk_Cult-Arts/2006_06/Kujanovska.pdf
4. Кияновська Л. Мирослав Скорик: людина і митець / Любов Кияновська. – Львів, 2008. – 602 с.
5. Кияновська Л. Музичне прочитання поезії Франка у вимірах сучасної естетики (на прикладі творчості львівських композиторів) / Любов Кияновська // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність : Зб. наук. пр. – Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2012. – Вип. 21. – С. 377–388. – Режим доступу : <http://dspace.nbu.edu.ua/handle/123456789/73607>
6. Кияновська Л. Симфонічні поеми Станіслава Людкевича в контексті пізнньоромантичної західноєвропейської культури / Любов Кияновська // Наукові записки НТШ. – Т. CCXXVI, Праці Музикознавчої комісії. – Львів, 1993. – С. 110–118.
7. Людкевич С. Іван Франко і музика / Станіслав Людкевич // Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи [упоряд. З. Штундер]. – Львів : Вид-во М. Коць, 1999. – Т. 1. – С. 273–276.
8. Поліщук Т. Написати «Мойсея» Мирославу Скорику підказав батько. А поставити допоміг Папа Римський / Тетяна Поліщук // День. – 2001. – 4 липня. – Режим доступу : <http://day.kyiv.ua/uk/article/taym-aut/napisati-moyseya-miroslavu-skoriku-pidkazav-batko>
9. Терещенко А. Музичні рефлексії до поезії І. Франка. Сучасний вимір / Алла Терещенко // Музична україністика: сучасний вимір : міжвідом. зб. наук. ст. на пошану доктора мистецтв., проф. Марії Загайкевич. – Вип. 4. – К., 2009. – С. 216–221.
10. Тихолоз Б. Іван Франко – Doctor universalis (секрети успіху) / Богдан Тихолоз // Наукове товариство ім. Шевченка. Онлайн-журнал Товариства. – 2012. – Режим доступу : <http://ntsh.org/content/ivan-franko-doctor-universalis-sekreti-uspihu>
11. Франко І. Із секретів поетичної творчості / Іван Франко // УкрЛіб. Бібліотека української літератури. – Режим доступу : <http://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=624>
12. Франко І. Мойсей : поема / Іван Франко ; [авт. вступ. ст. Д. Павличко ; комен. та прим. М. Шалата]. – К. : Унів. вид-во Пульсари, 2010. – 144 с. – Режим доступу : <http://www.pulsary.com.ua/pdf/moisej.pdf>
13. Франко І. Я. Одвертий лист до галицької української молодежі / Іван Франко // Франко І. Я. Зібр. творів : У 50-ти тт. – Т. 45. – К. : Наук. думка, 1986. – С. 401–409. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua/vision/vis011.html>
14. Франко І. Я. Поезія і її становисько в наших временах. Студіум естетичне / Іван Франко // Франко І. Я. Зібрання творів : У 50-ти тт. – К. : Наук. думка, 1976. – Т. 26 : Поезія. – С. 290–291. – Режим доступу : <http://www.i-franko.name/uk/LitCriticism/1876/PoezijaIijiStanovysko.html>
15. Франко І. Я. Поза межами можливого / Іван Франко // Франко І. Я. Зібр. творів : У 50-ти тт. – Т. 45. – К. : Наук. думка, 1986. – С. 276–285.

16. Франко І. Я. Потопа світу / Іван Франко // Франко І. Я. Додаткові томи до зібрання творів у 50-ти томах. – Т. 53. – К. : Наук. думка, 2008. – С. 67–107. – Режим доступу : <http://www.i-franko.name>.
17. Якимович Б. Франкові вершини і низини. Післямова / Б. Якимович // Іван Франко. З вершин і низин. – Л. : Вид-во ЛНУ, 2004. – С. III. – Репрінтне відтворення з видання 1893 р.

REFERENCES

1. Zabuzhko, Oksana (2006), *Filosofia ukrainskoi idei ta yevropeiskyi kontekst: frankivskyi period* [Philosophy of the Ukrainian Idea and the European Context: Franko's period], Kyiv, Fakt. (in Ukrainian).
2. Zahaikevych, Mariia (1986), *Muzychnyi svit velykoho Kameniara* [Great Kamenyar's music world], Kyiv, Muzychna Ukraina. (in Ukrainian).
3. Kyianovska, Liubov (2006), I. Franko, S. Lyudkevych, M. Skoryk: Three views on the biblical Moses, *Visnyk lvivskoho universytetu, Seriia mystetstvo* [Bulletin of Lviv University, Art series], vol. 6, pp. 79–88. (in Ukrainian).
4. Kyianovska, Liubov (2008), *Myroslav Skoryk: liudyna i mytets* [Myroslav Skoryk: the man and the artist], Lviv. (in Ukrainian).
5. Kyianovska, Liubov (2012), Music reading by Franko's poetry in measurements of modern aesthetics (the examples of works by Lviv composers), *Ukraina: kulturna spadshchyna, natsionalna svidomist, derzhavnist, Zbirnyk naukovykh prats* [Ukraine: cultural heritage, national identity, statehood, Collected of scientific works], vol. 21, pp. 377–388. (in Ukrainian).
6. Kyianovska, Liubov (1993), The symphonic poem by Stanislav Lyudkevych in the context of late-romantic Western culture, *Naukovi zapysky NTSH, Pratsi Muzykoznavchoi komisii* [Scientific notes by Shevchenko Scientific Society, Proceedings of the musicological committee], vol. CCXXVI, pp. 110–118. (in Ukrainian).
7. Liudkevych, Stanislav (1999), *Doslidzhennia, stati, retsenzii, vystupy. Ivan Franko i muzyka*. [The research articles, reviews, speeches. Ivan Franko and music], vol. 1, Lviv, Vydavnytstvo M. Kots. (in Ukrainian).
8. Polishchuk, Tetiana (2001), *Napysaty «Moiseia» Myroslavu Skoryku pidkazav batko. A postavyty dopomih Papa Rymskyi* [Polishchuk, Tetiana, Skoryk's father ordered to send "Moses". And Pontifex helped to put performance], *Den* [Day], July 4. (in Ukrainian).
9. Tereshchenko, Alla (2009), Music reflection to Ivan Franko's poetry. The current measurement, *Muzychna ukrainistyka: suchasnyi vymir : mizhvidom. zb. nauk. st. na poshanu doktora mystetstv., prof. Marii Zahaikevych* [Music ukrainistics: current measurement, Interdepartmental collection of scientific articles in honor to Dr. of Art Criticism, professor Maria Zagaykevych], iss. 4, pp. 216–221. (in Ukrainian).
10. Tykholoz, B. (2012), “Ivan Franko – Doctor universalis (the secrets of success)”, Shevchenko Scientific Society, an online magazine of Society, available at: <http://ntsh.org/content/ivan-franko-doctor-universalis-sekreti-uspihu> (access July 17, 2016).
11. Franko, Ivan (1898), “From the secrets of poetry”, UkrLib. The Library of Ukrainian Literature, available at: <http://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=624> (access July 17, 2016).
12. Franko, Ivan (2010), *Moisei, poema. Avtor vstupnoi stati D. Pavlychko* [“Moses”, the poem. The author of the introductory article D. Pavlychko], Kyiv, Universytetske vydavnytstvo Pulsary. (in Ukrainian).
13. Franko, Ivan (1986), *Zibrannia tvoriv u 50-ty tomakh. Odvertyi lyst do halytskoi ukrainskoi molodezhi*. [The collected works in 50 volumes. Frankly letter to the Galician Ukrainian Youth], vol. 45, Kyiv, Naukova dumka. (in Ukrainian).
14. Franko, Ivan (1976), *Zibrannia tvoriv u 50-ty tomakh. Poezii i yii stanovysko v nashykh vremenakh. Studium estetychne*. [The collected works in 50 volumes. Poetry and its position in our times. Studium aesthetic], vol. 26, Kyiv, Naukova dumka. (in Ukrainian).
15. Franko, Ivan (1986), *Zibrannia tvoriv u 50-ty tomakh. Poza mezhamy mozhlyvoho*. [The collected works in 50 volumes. Beyond possible], vol. 45, Kyiv, Naukova dumka. (in Ukrainian).
16. Franko, Ivan (2008), *Zibrannia tvoriv u 50-ty tomakh. Potopa svitu*. [The collected works in 50

- volumes. Great Flood], vol. 45, Kyiv, Naukova dumka. (in Ukrainian).
17. Franko, Ivan (2004), *Z vershyn i nyzyn. Pisliamova B. Yakymovycha* [From peaks and lowlands. Afterword by B. Yakymovych], Lviv, Vyadvnytstvo Lvivskoho natsionalnoho universytetu, Repryntne vidtvorennia z vydannia 1893 roku. (in Ukrainian).

УДК 781.033: 782

Елена Маркова

НУМЕРОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ПОНЯТИЙНЫХ СВЯЗОК В ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОМ АППАРАТЕ ГУМАНИТАРНОЙ СФЕРЫ ЗНАНИЯ

В статье исследовано особенности первобытно-смысовых показателей числовой символики, рожденной мифотворческими операциями ума, образующие генезис и сквозную линию мыслительной деятельности и находят выражение в понятийных связях гуманитарных наук. Рассмотрено специфику выявления двоичных-троичных понятийных сочетаний в философии-эстетике-культурологии, в теории искусства и в позициях Богословия. Охарактеризовано тенденции сосредоточения базисности двоичных понятийных сочетаний в сфере рационалистически ориентированных областей философии-эстетики, тогда как троичность оказывается показательной для художественной, религиозной сфер, для культурологического принципа исследования.

Ключевые слова: нумерологический аспект исследования, понятийные связи, двоичный-троичный принцип понятийных сочетаний.

Олена Маркова

НУМЕРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПОНЯТІЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ДОСЛІДНИЦЬКОМУ АПАРАТІ ГУМАНІТАРНОЇ СФЕРИ ЗНАННЯ

У статті досліджено особливості первісно-значеннях показників числової символіки, народженої міфотворчими операціями розуму, що утворюють генезис та наскрізну лінію мислительної діяльності і що знаходить вираження в понятійних зв'язках гуманітарних наук. Розглянуто специфіку виявлення двоїчних-троїчних понятійних поєднань в філософії-естетиці-культурології, в теорії мистецтва і в позиціях Богослов'я. Охарактеризовано тенденції зосередження базисності двоїчних понятійних поєднань у сфері рационалістично орієнтованих областей філософії-естетики, тоді як троїчність виявляється показовою для мистецької, релігійної сфер, для культурологічного принципу дослідження.

Ключові слова: нумерологічний аспект дослідження, понятійні зв'язки, двоїчний-троїчний принцип понятійних поєднань.

Olena Markova

NUMEROLOGY ASPECT OF THE NOTIONAL LIGAMENTS IN EXPLORATORY DEVICE OF THE HUMANITARIAN SPHERE OF THE KNOWLEDGE

In the article to explored particularities primary-semantic factors of the numeric symbology, given birth mythicize operation of the wit, forming genesis and end-to-end line to reflective activity and finding expression in notional ligament of the humanitarian sciences. Considered specifics of the manifestation binary – a ternary notional interfacing in philosophy-aesthetics-culturology, in theories art and in position of the Theology.

Comparison of philosophy-culturology significant that philosophy is invariably exposed as

З М І С Т

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО	5
<i>Вікторія Драганчук</i> АРХЕТИП МОЙСЕЯ У МУЗИЧНОМУ ДИСКУРСІ: НАЦІОНАЛЬНЕ В РЕФЛЕКСІЯХ УНІВЕРСАЛІЗМУ ІВАНА ФРАНКА.....	5
<i>Олена Маркова</i> НУМЕРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПОНЯТЬІНІХ ЗВ'ЯЗКІВ У ДОСЛІДНИЦЬКОМУ АПАРАТІ ГУМАНІТАРНОЇ СФЕРИ ЗНАННЯ.....	13
<i>Дарія Андросова</i> ФЕНОМЕН ГЛЕННА ГУЛЬДА В ПІАНІСТИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	20
<i>Галина Волкова</i> РИТУАЛ ЯК ЯВИЩЕ КУЛЬТУРИ ПОСТКУЛЬТУРНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	27
<i>Тетяна Каплун</i> ІДЕАЛ ЧОЛОВІЧОЇ СВЯТОСТІ В ДАВНЬОКІЇВСЬКІЙ АГІОГРАФІЧНІЙ ТА СПІВОЧІЙ ТРАДИЦІЯХ (НА ПРИКЛАДІ ОБРАЗІВ АНТОНІЯ І ФЕОДОСІЯ ПЕЧЕРСЬКИХ).....	35
<i>Ольга Муравська</i> ФЕНОМЕН НАПОЛЕОНІВСЬКОГО АМПІРУ ТА ТРАДИЦІЇ МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ ГАСПАРЕ СПОНТИНІ	45
<i>Наталія Лисенко</i> ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ ТА ДУХОВНО-СМІСЛОВІ АСПЕКТИ ХОРОВОЇ КАНТАТИ В ТВОРЧОСТІ МИКОЛІ РИМСЬКОГО-КОРСАКОВА І СЕРГІЯ ТАНЄЄВА	53
<i>Юлія Москвічова</i> ДЖАЗОВИЙ ФЕСТИВАЛЬ “VINNYTSIA JAZZFEST” У КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ВІННИЧЧИНИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ: ДИНАМІКА РОЗВИТКУ	60
<i>Ірина П'ятницька-Позднякова</i> ВЗАЄМОДІЯ МУЗИЧНОГО ТА ВЕРБАЛЬНОГО ТИПІВ МОВЛЕННЯ: РІВНІ АНАЛІЗУ	69
<i>Ганна Плечелюк</i> ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФОРМ АРХЕТИПУ ПЕРЕРОДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ (ПРОЕКЦІЯ ТЕОРІЇ АРХЕТИПІВ КАРЛА ГУСТАВА ЮНГА)	78
<i>Катерина Мірзоян</i> ВИКОНАВСЬКЕ МИСТЕЦТВО МАРІЇ КАЛЛАС В ДЕМОНСТРАЦІЇ “НОВОЇ ДОСКОНАЛОСТІ” СОПРАНО У ВОКАЛЬНІЙ ТВОРЧОСТІ ХХ СТОЛІТТЯ	89
<i>Олександр Войтович</i> ФОРМУВАННЯ ТЕМБРУ ОРКЕСТРІВ У КОНЦЕРТНИХ ЗАЛАХ	97
<i>Ло Кунь</i> НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ ДЛЯ САКСОФОНА У КИТАЇ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	102
<i>Янь Чжихао</i> ПРИЙОМИ ІМІТАЦІЇ ЗВУЧАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ФОРТЕПІАННИХ ТРАНСКРИПЦІЯХ КИТАЙСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ	108
<i>Христина Голубінка</i> “ЗЕМЛЕ МОЯ” БОГДАНИ ФІЛЬЦ: ОСОБЛИВОСТІ ХОРОВОГО ПИСЬМА	114
<i>Людмила Зима</i> ФОРТЕПІАННИЙ КВІНТЕТ ФРАНЦА ШУБЕРТА ЯК ІДЕАЛЬНЕ ВТІЛЕННЯ ФЕНОМЕНУ П'ЯТИРІЧНОСТІ В КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІЙ МУЗИЦІ РОМАНТИЗМУ	120
<i>Богдана Нагай</i> ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ У ТВОРІ МИСТЕЦТВА	128

ЗМІСТ

<i>Ван І ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ АКАДЕМІЧНОГО СПВУ В КИТАЇ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ</i>	134
<i>Наталія Чернецька ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛИНСЬКИХ БАНДУРИСТІВ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В МЕЖАХ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (20–30 РОКИ ХХ СТОЛІТТЯ)</i>	140
<i>Олег Смоляк ІГОР ЛЕВЕНЕЦЬ – КЕРІВНИК САМОДІЯЛЬНОЇ НАРОДНОЇ ХОРОВОЇ КАПЕЛІ “ТАЛИЧИНА” ОБЛАСНОГО МЕТОДИЧНОГО ЦЕНТРУ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ</i>	149
<i>Ольга Коменда УНІВЕРСАЛЬНА ОСОБИСТІСТЬ ЯК ФЕНОМЕН МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ДОБА РЕНЕСАНСУ</i>	156
<i>Вадим Яромчук ПЕРСПЕКТИВИ ПОБУТУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ВОКАЛУ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ</i>	164
<i>Юлія Воскобойнікова НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ТА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ РЕГЕНТІВ В'ЯЧЕСЛАВА БОЙКА, ІГОРЯ САХНА ТА ПРОТОІЄРЕЯ ДИМИТРІЯ БОЛГАРСЬКОГО</i>	169
<i>Наталія Перцова ХАРАКТЕРНІ РИСИ ХОРОВОЇ ТВОРЧОСТІ ГАННИ ГАВРИЛЕЦЬ</i>	177
<i>Віта Шеремет ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ФОЛЬКЛОР ХЕРСОНЩИНИ (З РУКОПІСІВ ВІКТОРА КІСІЛЯ)</i>	183
ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО.....	193
<i>Мирослава Мельник ЦЕРЕМОНІЯ В КОНТЕКСТІ СУЧASNІХ КОНЦЕРТНИХ ПРОГРАМ</i>	193
<i>Микола Кріпчук ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РЕЖИСЕРСЬКОГО ЗАДУМУ СУЧASNOGO ЕСТРАДНОГО НОМЕРА</i>	198
<i>Павло Смоляк ТЕАТРОЗНАВЧІ ПУБЛІКАЦІЇ ПЕТРА МЕДВЕДИКА У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ПЕРІОДІЦІ 1980-X РОКІВ</i>	204
<i>Анастасія Верхова ЕСТРАДА ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ШОУ-МИСТЕЦТВА</i>	212
ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА.....	219
<i>Олександра Степаненко ВІДЕНСЬКІ ГАЗОСХОВИЩА (“GASOMETER CITY”) ЯК ЗНАКОВІ ОБ’ЄКТИ РЕФУНКЦІОНАЛІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОЇ АРХІТЕКТУРИ</i>	219
<i>Наталія Гілязова ВІТРАЖНІ КОМПОНЕНТИ У ФОРМУВАННІ ІНТЕР’ЄРІВ ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ: СВІТИЛЬНИКИ</i>	228
<i>Алла Ожога-Масловська ЯПОНІЗМ У МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ: ТВОРЧІСТЬ ОЛЕКСІЯ ЄСЮНІНА</i>	234
<i>Марія Маркович, Роман Вільгушинський, Михайло Кузів СУЧASNІ ПРИЛАДИ ДЛЯ ПІДСВІЧУВАННЯ ОБ’ЄКТІВ ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА: ТИПОЛОГІЯ І ХАРАКТЕРИСТИКИ</i>	239

CONTENTS

MUSICAL ART	5
<i>Viktoria Drahanchuk</i> THE MOSES ARCHETYPES IN A MUSICAL DISCOURSE: THE NATIONAL IN REFLECTIONS OF IVAN FRANKO'S UNIVERSALISM	5
<i>Olena Markova</i> NUMEROLOGY ASPECT OF THE NOTIONAL LIGAMENTS IN EXPLORATORY DEVICE OF THE HUMANITARIAN SPHERE OF THE KNOWLEDGE	13
<i>Daria Androsova</i> THE PHENOMENON OF GLENN GOULD IN PIANO ART OF XX CENTURY	20
<i>Galina Volkova</i> RITUAL AS A CULTURAL PHENOMENON OF THE POST-CULTURAL SOCIETY	27
<i>Tatyana Kaplun</i> THE IDEAL OF MALE HOLINESS IN ANCIENT KYIV HAGIOGRAPHIC AND SINGING TRADITIONS (ON THE EXAMPLE OF IMAGES ANTHONY AND THEODOSIUS).....	35
<i>Olga Muravskaya</i> PHENOMEN OF THE NAPOLEONIC EMPIRE STYLE AND TRADITIONS OF MUSICAL THEATRE GASPARE SPONTINI.....	45
<i>Natalia Lysenko</i> GENRE AND STYLISTIC AND SPIRITUAL AND SEMANTIC ASPECTS CHOIR CANTATA IN CREATIVITY OF MYKOLA RIMSKY-KORSAKOV AND SERGIY TANEYEV	53
<i>Yulia Moskvichova</i> JAZZ FESTIVAL “VINNYTSIA JAZZFEST” IN THE CULTURAL LIFE OF VINNYTSIA REGION AT THE END OF XX-TH – BEGINNING OF XXI-ST CENTURY: DYNAMICS OF DEVELOPMENT	60
<i>Iryna Piatnytska-Pozdnyakova</i> THE INTERACTION OF MUSICAL AND VERBAL TYPES OF SPEECH: LEVELS OF ANALYSIS	69
<i>Hanna Plecheliuk</i> THE INTERPRETATION OF REBIRTH ARCHETYPE FORMS IN UKRAINIAN MUSICAL ART (A PROJECTION OF ARCHETYPES THEORY OF CARL GUSTAV JUNG)	78
<i>Kateryna Mirzoyan</i> PERFORMING ARTS OF MARIA CALLAS IN A DEMONSTRATION “NEW PERFECTION” SOPRANO IN VOCAL WORKS OF THE XX-TH CENTURY	89
<i>Olexandr Voytovich</i> THE FORMATION OF ORCHESTRAL TIMBRES IN CONCERT HALLS	97
<i>Lo Khun</i> TUTORIALS FOR SAXOPHONE IN CHINA AT THE BEGINNING OF XXI CENTURY	102
<i>Jan Chzhychao</i> IMITATION METHODS OF NATIONAL INSTRUMENTS SOUNDING IN FORTEPIANO TRANSCRIPTIONS OF CHINESE COMPOSERS.....	108
<i>Christina Golubinka</i> “MY LAND” BY BOHDANA FILTS: FEATURES OF A CHORAL WRITING.....	114
<i>Liudmyla Zima</i> PIANO QUINTET BY FRANZ SCHUBERT AS THE PERFECT EMBODIMENT OF THE FIVEFOLD PHENOMENON IN CHAMBER AND INSTRUMENTAL MUSIC OF THE ROMANTICISM	120
<i>Bogdana Nagai</i> ARTISTIC IMAGE IN A WORK OF ART	128
<i>Van I</i> ACTIVITIES OF UKRAINIAN ACADEMIC SINGING TEACHERS IN CHINA IN THE EARLY TWENTY FIRST CENTURY	134

CONTENTS

<i>Natalia Chernetska</i> VOLYN BANDORE PLAYERS' WORK AS A FACTOR OF UKRAINIAN CULTURE DEVELOPMENT WITHIN THE POLISH STATE (1920'S–1930'S)	140
<i>Oleg Smoliak</i> IGOR LEVENETS – A HEAD OF AMATEUR FOLK CHOIR "GALYCHYNA" THE REGIONAL METHODICAL CENTER OF FOLK ART OF TERNOPILOV REGION	149
<i>Olga Komenda</i> THE UNIVERSAL PERSONALITY AS A PHENOMENON OF RENAISSANCE MUSIC CULTURE	156
<i>Vadym Yaromchuk</i> PROSPECTS FOR THE EXISTENCE OF ACADEMIC SINGING AT THE BEGINNING OF THE XXI CENTURY	164
<i>Yuliya Voskoboinikova</i> RESEARCH RESTORATION AND PEDAGOGICAL ACTIVITY OF UKRAINIAN PRECENTORS VYACHESLAV BOIKO, IGOR SAKHNO AND ARCHPRIEST DIMITRY BOLGARSKIY	169
<i>Natalia Pertsova</i> CHARACTERISTIC FEATURES OF CHORAL WORKS OF ANNA HAVRYLETS	177
<i>Vita Sheremet</i> INSTRUMENTAL FOLKLORE OF KHERSON REGION (FROM THE VICTOR KYSIL MANUSCRIPTS)	183
THEATRICAL ART	193
<i>Myroslava Melnyk</i> THE CEREMONY IN THE CONTEXT OF MODERN CONCERT FORMS	193
<i>Mykola Kripchuk</i> PROBLEMS OF SHAPING OF THE DIRECTOR'S PLAN OF A MODERN VARIETY TURN	198
<i>Pavlo Smoliak</i> THEATER STUDIES PUBLICATIONS OF PETRO MEDVEDYK IN TERNOPILOV PERIODICALS OF 1980'S	204
<i>Anastasiya Verkhova</i> ESTRADA AS A SPECIAL FORM OF SHOW-ART	212
VISUAL ARTS.....	219
<i>Oleksandra Stepanenko</i> VIENNA GAS HOLDERS ("GASOMETER CITY") AS SIGNIFICANT OBJECT OF RENOVATION OF INDUSTRIAL ARCHITECTURE	219
<i>Natalia Hiliazova</i> STAINED-GLASS COMPONENTS IN CREATING INTERIORS IN IVANO-FRANKIVSK REGION AT THE BEGINNING OF THE XXI CENTURY: LAMPS	228
<i>Alla Ozhoha-Maslovska</i> JAPANISME IN UKRAINIAN ART OF THE LATE XX – EARLY XXI CENTURY: OLEKSIY YESUNIN'S CREATIVE ACTIVITY	234
<i>Maria Markovych, Roman Vilushynskyi, Mykhailo Kuziv</i> MODERN LIGHTING EQUIPMENT FOR ILLUMINATION THE OBJECTS OF SPATIAL ENVIRONMENT: TYPOLOGY AND CHARACTERISTICS	239